

Борг понад 3060 гривень: перехід із спрощеної на загальну систему оподаткування

Відповідно до п. п. 14.1.175 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податковий борг – сума узгодженого грошового зобов’язання, не сплаченого платником податків у встановлений ПКУ строк, та непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 8 п. п. 298.2.3 п. 298.2 ст. 298 ПКУ визначено, що платники єдиного податку зобов’язані перейти на сплату інших податків і зборів, визначених ПКУ, у разі наявності податкового боргу у розмірі, що перевищує суму, визначену абзацом третім п. 59.1 ст. 59 ПКУ, на кожне перше число місяця протягом двох послідовних кварталів – в останній день другого із двох послідовних кварталів.

Податкова вимога не надсилається (не вручається), а заходи, спрямовані на погашення (стягнення) податкового боргу, не застосовуються, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує ста вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. У разі збільшення загальної суми податкового боргу до розміру, що перевищує сто вісімдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, контролюючий орган надсилає (вручає) податкову вимогу такому платнику податків. Строк давності, визначений п. 102.4 ст. 102 ПКУ для стягнення податкового боргу, у такому випадку розпочинається не раніше дня виникнення податкового боргу у сумі, що перевищує сто вісімдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (абзац третій п. 59.1 ст. 59 ПКУ).

Згідно з п. 5 підрозд. 1 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ якщо норми інших законів містять посилання на неоподатковуваний мінімум доходів громадян, то для цілей їх застосування використовується сума в розмірі 17 грн, крім норм адміністративного та кримінального законодавства в частині кваліфікації адміністративних або кримінальних правопорушень, для яких сума неоподатковуваного мінімуму встановлюється на рівні податкової соціальної пільги, визначеної п. п. 169.1.1 п. 169.1 ст. 169 розд. IV ПКУ для відповідного року.

Отже, якщо у юридичної особи – платника єдиного податку третьої групи виник в середині кварталу податковий борг у сумі понад 3060 грн, то відлік двох послідовних кварталів (6 місяців) з метою її переходу на сплату інших податків і зборів починається з 01 числа місяця, наступного за кварталом, в якому виник такий борг. При цьому протягом шести наступних місяців у такого платника перевіряється наявність боргу на кожне 01 число місяця.

Таким чином, якщо в юридичної особи – платника єдиного податку третьої групи податковий борг в сумі понад 3060 грн обліковується на кожне перше число протягом 6-ти послідовних місяців, наступних за кварталом, в якому він виник, то такий платник зобов’язаний перейти на сплату інших податків і зборів в останній день другого із двох послідовних кварталів (останній день шостого місяця).

Застосування РРО/ПРРО підприємцями, що здійснюють реалізацію технічно складних побутових товарів

Нагадуємо, що відповідно до п. 296.10 ст. 296 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) та/або програмні РРО (далі – ПРРО) не застосовуються платниками єдиного податку першої групи.

З 1 січня 2021 року набрав чинності розд. I Закону України від 01 грудня 2020 року №1017-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо лібералізації застосування реєстраторів розрахункових операцій платниками єдиного податку та скасування механізму компенсації покупцям (споживачам) за скаргами щодо порушення встановленого порядку проведення розрахункових операцій частини суми застосованих штрафних санкцій» (далі – Закон №1017), яким внесені зміни до п. 61 підрозд. 10 розд. XX «Інші перехідні положення» ПКУ.

Так, п. 61 підрозд. 10 розд. XX «Інші перехідні положення» ПКУ (у редакції Закону № 1017) передбачено, що з 01 січня 2021 року до 01 січня 2022 року РРО та/або ПРРО не застосовуються платниками єдиного податку другої-четвертої груп (фізичними особами – підприємцями), обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує обсягу доходу, що не перевищує 220 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року, незалежно від обраного виду діяльності, крім тих, які здійснюють:

реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;

реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення та надання платних послуг у сфері охорони здоров'я;

реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння.

Разом з тим, п. 6 ст. 9 Закону України від 06 липня 1995 року №265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» із змінами та доповненнями (далі – Закон №265) встановлено, що РРО та/або ПРРО та розрахункові книжки не застосовуються при продажу товарів (наданні послуг) платниками єдиного податку (фізичними особами – підприємцями), які не застосовують РРО та/або ПРРО відповідно до ПКУ.

Відповідно до ст. 2 Закону №265 термін «технічно складні побутові товари, що підлягають гарантійному ремонту» для цілей Закону №265 вживається у значенні, наведеному в Законі України від 12 травня 1991 року №1023-ХІІ «Про захист прав споживачів» із змінами та доповненнями.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 року №231 затверджений перелік груп технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту (обслуговуванню) або гарантійній заміні, в цілях застосування реєстраторів розрахункових операцій (далі – Перелік №231).

Перелік складається з двох частин, які містять:

перша – найменування груп товарів;

друга – товарна позиція згідно з українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (далі – УКТ ЗЕД).

Перелік включає в себе наступні групи товарів:

1. група 73 «Вироби з чорних металів»;

2. група 84 «Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини»;

3. група 85 «Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку, телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя»;

4. група 87 «Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання»;

5. група 90 «Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя»;

6. група 91 «Годинники всіх видів та їх частини»;

7. група 92 «Музичні інструменти; їх частини та приладдя»;

8. група 95 «Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя».

Згідно з частиною першою ст. 67 Митного кодексу України (далі – МКУ) УКТ ЗЕД складається на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів та затверджується Законом України «Про Митний тариф України».

При цьому ст. 69 МКУ встановлено, зокрема, що товари при їх декларуванні підлягають класифікації, тобто у відношенні товарів визначаються коди відповідно до класифікаційних групувань, зазначених в УКТ ЗЕД. Митні органи здійснюють контроль правильності класифікації товарів, поданих до митного оформлення, згідно з УКТ ЗЕД.

Тобто платник податку самостійно визначає відповідність технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту, певному коду товарної класифікації згідно з УКТ ЗЕД.

Враховуючи викладене, фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку другої-четвертої груп, які здійснюють реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, зобов'язані проводити розрахункові операції на повну суму покупки через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи РРО та/або ПРРО з наданням відповідних розрахункових документів.

При цьому РРО та/або ПРРО не застосовуються платниками єдиного податку першої групи.

Місцеві бюджети Тернопільщини отримали майже 160,5 млн грн податку на нерухоме майно

До місцевих бюджетів Тернопільщини впродовж січня-жовтня цього року надійшло майже 160,5 млн грн податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Це перевершило очікувані надходження на 9 відсотків, отож територіальні громади додатково отримали 38,1 млн гривень. Порівняно з аналогічним періодом минулого року приріст цього платежу склав 21 відсоток або плюс 38,1 млн гривень.

Майже 60 відсотків податку сплатили юридичні особи. Вони перерахували до місцевих скарбниць 95,9 млн грн податку на нерухоме майно. Це перевищило надходження аналогічного минулорічного періоду на 37,8 млн грн, а очікування – на 9,9 млн гривень.

Фізособи спрямували до бюджетів територіальних громад 64,6 млн грн цього платежу. Це на 5 відсотків більше, ніж прогнозували. Відтак додатково надійшло 3,3 млн гривень. Порівняно з січнем-жовтнем 2020 року сплата податку на нерухоме майно від фізосіб зросла на 10,3 млн грн або плюс 19 відсотків.

При цьому найбільше податку на нерухоме майно отримали громади Тернопільського району, а це 121,5 млн гривень. До місцевих бюджетів Чортківського та Кременецького районів надійшло відповідно 27,8 млн грн та 11,2 млн грн цього платежу.

Податкова знижка для витрат у вигляді пожертвувань або благодійних внесків

Відповідно до п. п. 166.3.2 п. 166.3 ст. 166 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платник податку на доходи фізичних осіб має право включити до податкової знижки у зменшення оподатковуваного доходу платника податку за наслідками звітного податкового року, визначеного з урахуванням положень п. 164.6 ст. 164 ПКУ, суму коштів або вартість майна, переданих платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям, зареєстрованим в Україні та внесеним до Реєстру неприбуткових організацій та установ на дату передачі таких коштів та майна, у розмірі, що не перевищує 4 відс. суми його загального оподатковуваного доходу такого звітного року.

Згідно з п. п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 ПКУ до податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема, квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покупця (отримувача)), а також копіями договорів за їх наявності, в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги).

Копії зазначених у п. п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 ПКУ документів для отримання податкової знижки (крім електронних розрахункових документів) надаються разом з річною податковою декларацією про майновий стан і доходи (далі – Декларація), а оригінали цих

документів не надсилаються контролюючому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом строку давності, встановленого ПКУ.

Якщо відповідні витрати підтверджені електронним розрахунковим документом, платник податків зазначає в Декларації лише реквізити електронного розрахункового документа.

При цьому п. 729.1 ст. 729 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) передбачено, що пожертвою є дарування нерухомих та рухомих речей, зокрема, грошей та цінних паперів, особам, встановленим частиною першою ст. 720 ЦКУ, для досягнення ними певної, наперед обумовленої мети.

Договір про пожертву є укладеним з моменту прийняття пожертви.

До договору про пожертву застосовуються положення про договір дарування, якщо інше не встановлено законом.

Таким чином, одним із підтверджуючих документів, які необхідно надати платником податку контролюючому органу, є копія договору про пожертву.

Спільна власність нерухомості для податкової амністії

Відповідно до п. 1 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ) одноразове (спеціальне) добровільне декларування – це особливий порядок добровільного декларування фізичною особою, визначеною п. 3 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, належних їй активів, розміщених на території України та/або за її межами, якщо такі активи фізичної особи були одержані (набуті) такою фізичною особою за рахунок доходів, що підлягали в момент їх нарахування (отримання) оподаткуванню в Україні та з яких не були сплачені або сплачені не в повному обсязі податки і збори відповідно до вимог законодавства з питань оподаткування та/або міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та/або які не були задекларовані в порушення податкового та валютного законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом будь-якого з податкових періодів, що мали місце до 01 січня 2021 року.

Згідно з п. п. «б» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ об'єктами одноразового (спеціального) добровільного декларування можуть бути нерухоме майно (земельні ділянки, об'єкти житлової і нежитлової нерухомості), що належить декларанту на праві власності (в тому числі на праві спільної часткової або на праві спільної сумісної власності) і знаходиться (zareєстроване, є на обліку тощо) на території України та/або за її межами станом на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації (далі – Декларація).

Разом з тим, п. 10 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ визначено склад та обсяг активів, джерела одержання (набуття) яких у разі невикористання фізичною особою права на подання Декларації вважаються такими, з яких повністю сплачено податки і збори відповідно до податкового законодавства.

До таких активів відносяться, зокрема, об'єкти житлової нерухомості, розташовані на території України, які станом на дату завершення періоду одноразового (спеціального) добровільного декларування належали фізичній особі на праві власності (у тому числі спільної сумісної або спільної часткової власності), що підтверджується даними відповідних державних реєстрів, в обсязі:

житловий будинок/житлові будинки, zareєстрований/zareєстровані у встановленому порядку в Україні, загальна площа якого/яких сукупно не перевищує 240 кв. м, або житловий будинок незавершеного будівництва чи будинки незавершеного будівництва, загальна площа якого/яких сукупно не перевищує 240 кв. м, за умови наявності у такої фізичної особи права власності на земельну ділянку відповідного цільового призначення.

Враховуючи викладене, у разі якщо об'єкт нерухомого майна у вигляді житлового будинку, що належить фізичній особі на праві власності (в тому числі на праві спільної часткової або на праві спільної сумісної власності) і знаходиться на території України та/або за її межами станом на дату подання Декларації був одержаний (набутий) такою фізичною

особою за рахунок доходів, що підлягали в момент їх нарахування (отримання) оподаткуванню в Україні та з яких не були сплачені або сплачені не в повному обсязі податки і збори відповідно до вимог законодавства з питань оподаткування та/або міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, то такий об'єкт майна може бути об'єктом одноразового (спеціального) добровільного декларування. При цьому фізична особа самостійно приймає рішення щодо визначення активів, які будуть зазначені нею у Декларації.

Тернопільський відділ організації роботи
організаційно – розпорядчого управління
Головного управління ДПС у Тернопільській області